

זמני כניסת שבת

Baltimore, MD - 4:44	Minneapolis, MN - 4:34
Brooklyn, NY - 4:30	Miami, FL - 5:30
Chicago, IL - 4:19	Monsey, NY - 4:29
Houston, Texas - 5:22	Montreal, Quebec - 4:13
Johannesburg, S. Africa - 6:46	Passaic, NJ - 4:30
Lakewood/Deal, NJ - 4:32	Toronto, Ontario - 4:42
London, UK - 3:58	Yerushalayim - 4:17
Los Angeles, CA - 4:44	Zurich, Switzerland - 4:38

בשבילי הפרשה

ישיבת מיר ירושלים

גיליון שבועי לתלמידי, בוגרי וידידי ישיבת מיר

פרשת ויחי, תשפ"ה

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצור שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

ברכת הבנים

בך יברך ישראל לאמר ישימך אלקים כאפרים ומנשה. וע' ס' החיים מאחי מהר"ל בחלק פרנסה וכלכלה פ"ו לברך הבנים בליל שבת בנוסח זה.

וע"ש הטעם כי במשך השבוע האב או הרב מקלל, ולכן מברך האב והרב בתחילת השבוע כדי שלא יחול הקללה. (ולדבריו א"ש גם המנהג לברך במו"ש. וע' במג"א תקנ"ט דט"ב שחל במו"ש אין מברכים הבנים. וע"ע לקט יושר שהיה מברך אחר הבדלה).

וע' מעבר יבוק שפתי נרנות פמ"ג כי אין שטן ועוד כי יש נשמה יתירה. וע' ח"ס או"ח כ"ג בסופו בשם פ"י המחזור, כי אז דעתו מיושב עליו.

וע"ש ח"ס דמשמע דיוט עדיף משבת, ולכן נ"כ רק ביו"ט ולא בשבת, וכע"ז יוסף אומץ יוזפא סי' ע' משום זמן שמחה. וע' שם ושם שהזכירו גם יו"ט, ויש לעיין לפי טעמי מעבר יבוק. שו"ר בשם מאה שערים פאשקילי מימי הב"י שמעיד על מנהג אשכנז בשבת ויו"ט.

וע' מעבר יבוק לברך גם הבנות. אך לכא' לא מצינו מקור לנוסח של ברכת הבנות כשרה רבקה וכו'.

וע' רות ד' י"א כרחל וכלאה אשר בנו שתיהם את בית ישראל.

(ובעיקר נוסח כרחל ולא, והוא מקביל לנוסח כאפרים וכמנשה, יש לפרש עפ"י שכתבנו כאפרים לפני מנשה, ולא הקפיד מנשה. וע"ש בשם אגרא דכלה. וכמו"כ י"ל כרחל ולא, ולא הקפידה רחל).

וע' תורת משה פ' ויחי נ"ב ע"א בשם הפלאה לענין ברכת הבנים בהנחת ידיים.

יהודה אתה יודוך אחיך ידך בעורף אויבך וכו' מטרף בני עליה (ט, מט-ח)

"משפט החכמים להודות על האמת". הקשר בין החכמה לאמת הוא, שהחי ע"פ טבעו הרי הוא חי בשקר, כל מעשיו הם לפי כוחותיו ולא נמדדים במאזני האמת. אך החכם בוחן כל מעשה ע"פ האמת, ואף אם רואה שיוכל להרוויח ממעשה שאינו אמיתי, הוא אינו מוכן לסטות מהאמת.

כשאמר יהודה 'מה בצע', כוונתו הייתה שאין הוא רואה את האמת בהריגת יוסף וממילא אסור להורגו, על מידה זו שיבחו יעקב. מידה זו מצינו גם כשאמר יהודה על תמר 'צדקה ממני', שהודה על האמת אף שהיה בזה בזיון גדול עבורו, אך איש האמת אינו נרתע מהאמת אפי' במצבים קשים מאוד, כי אין לו כל אפשרות לסגת מן האמת.

מרת המשגיח הגאון הרב יחזקאל לוינשטיין זצלה"ה

רש"י: יהודה אתה יודוך אחיך- לפי שהוכיח את הראשונים בקנטורים התחיל יהודה לסיג לאחוריו וקראו יעקב בדברי רצוי, יהודה אתה לא כמותם.

בני עליה- סלקת את עצמך ואמרת 'מה בצע' וגו', וכן בהריגת תמר, שהודה 'צדקה ממני' וכו'.

אחר שראה יהודה שלמרות גדלותם הוכיח יעקב את שמעון ולוי, חשש שמא ימצא גם בו חסרון. יעקב הרגיעו כששיבחו במעלה הנמצאת בו שאמר 'מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו'.

מעלת אמירת 'מה בצע' היא הכרת האמת וגישה נכונה למציאות החיים. איש האמת בודק כל פעולה ומעשה שבדעתו לעשות, האם לפי האמת הפנימית שבלבו נכון לעשותו, אם מגלה הוא שלא נכון לעשותו, מתרחק הוא ממנו וממאן לעשותו. מכאן נובעת ההודאה על האמת.

היאספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים (ט, א)

סיפר מרת המשגיח הגאון הרב יחזקאל לוינשטיין זצלה"ה: זכורני שבימי החפץ חיים זצוק"ל, בא לפניו אחד שהוצרך לנסוע לארצות הברית, ושאל האם יסע לבדו או יקח עמו את בני משפחתו.

שאל אותו החפץ חיים: כמה זמן בדעתך להיות בארצות הברית?

ענה אותו יהודי - כך נדמה לי - לתקופה של שנתיים בערך.

אמר לו החפץ חיים: במשך שנתיים, ודאי יגיע מלך המשיח.

שאלו השואל: רבי, האם הכוונה מצד החשבון של הקעמפנער [כך נקרא אז הגאון המלבי"ם זצ"ל שניהן כרב בעיר קעמפנא ובחיבורו לדניאל (ח, יד) שיער שהגאולה תבוא באותה תקופה, בשנת תפר"ח?]

ענה לו החפץ חיים: מצד חשבוננו של הקעמפנער, הרי כבר נאמר: "סתומים הדברים וחתומים עד עת קץ" (דניאל יב, ט). אך המשיח הלא מוכרח להגיע, כי אם לא יגיע עתה למי יגיע?! לאור ירידת הדורות, למי יגיע מלך המשיח?!

סיים מרת המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל זצוק"ל: אם כך אמר החפץ חיים בדורו, כשהיו ארזי הלבנון אדירי התורה, מה נאמר בזמננו, כשהגדולים הולכים ומתמעטים. אם לא יבוא עתה, למי יבוא...

זלזל ביצרו ולא חשבו / נמסר לידינו ממו"ר זצ"ל לפרשת ויחי תשע"ה

ויש להבין, וכי כאן המקום להודיע שבחו של יוסף? ועוד הרי כל הפרשות הקודמות מלאות משבחו?

ונראה, "ויהי כל יוצאי ירך יעקב שבעים נפש", יסוד עם ישראל הוא שבעים נפש. אבל יש לעם ישראל עוד יסוד – "ויוסף היה במצרים". איך החזיקו מעמד במצרים, איך הצליחו לשמור על עצמם ועל ייחודם, ולא שינו את שמם לשונם ולבושם? הכל מכח יוסף, שסלל את הדרך לבני ישראל להחזיק מעמד במצרים, ולהשאר אותו יוסף הרועה צאן אביו. וכמו שאמרו חז"ל שבזכות יוסף היו ישראל גדורים בעריות במצרים.

ובזה יש להבין דברי המדרש בפרשת וישב, שאמר יוסף לאשת פוטיפר, הן אדוני וגו', למוד הוא הקב"ה להיות בוחר מאהובי בית אבא לעולה, לאברהם קח נא את בנך. אשמע לך, ושמא אבחר לעולה ואיפסל מן הקרבן. ד"א, למוד הקב"ה להיות נגלה על אוהבי בית אבא בלילה, אשמע לך ושמא יגלה עלי הקב"ה וימצא אותי טמא. הן אדוני, מתיירא אני מאבא שבארץ כנען, ראובן ע"י שכתוב בו וילך ראובן וגו', ניטלה בכורתו וניתנה לי, אשמע לך ואדחה מבכורת. ע"כ.

ושאל אאמו"ר זצ"ל: ודאי שהרגשות אלו אימצו את יוסף וחיזקוהו לעמוד בניסיון, אבל מה מקום יש לדבר דברים אלו באזני אותה מרשעת, וכי היא מסוגלת להבין זאת? האם דברים אלו יכולים להשפיע עליה שתינח לו? יעויין בשיחות מוסר מש"כ בזה.

לאור הדברים יש להסביר שכוונת יוסף הייתה לתת לה להבין שאין לה מה לדבר אתו על דברים כאלה, מדוע את באה אלי, מכיון שאת חושבת שאני עבד במצרים ומסוגל לזה, יש כאן טעות! אני אותו יוסף הרועה צאן אביו. האם כשהייתי אצל אבא היית מעיזה לבוא אלי בפיתויים כאלו?! האם לראובן או לאחד מן השבטים היה לך הו"א לדבר כדברים האלה?! גם איתי לא שייך לדבר על דבר זה, אני לא כאן, אני ליד שולחנו של אבא! כל המצב הזה לא שינה אצלי כלום. בק"ש שעל המיטה שלי אני מצפה שמא יגלה הקב"ה אלי, כל ימי אני מכין את עצמי שמא אבחר להיות עולה כיצחק, הדבר היקר לי הוא הבכורה שניטלה מראובן וניתנה לי, ואני שומר עליה מכל משמר. אין מקום כלל ועיקר למשא ומתן על זה! ובזה רצה להוציא הדברים מדעתה.

ואולי זה הפירוש בשמו של יוסף, שקראתו התורה פוטיאל (שמות ו, כה), ובגמ' סוטה מג (הובא ברש"י שם) על שם שפטפט ביצרו. וברש"י (שם): זילזל וכבש אותו ולא חשבו (ס"א ולא חשבו), כלומר אין לו כלל משא ומתן עם היצר הרע, מתעלם הוא ממנו לחלוטין. וכמו שביארו המפרשים (אלשיך, העמק דבר, שפ"א ועוד) וימאן ויאמר וגו' שהם שני דברים, המיאון היה ללא שום טעמים, ללא שום דין ודברים, לא וחסל! וכל מה שאמר לה היה רק כדי להוציא הדברים מלבה. זהו כוחו של יוסף, שלא זז ממקומו כמלא נימה, זילזל ביצרו ולא חשבו.

כח זה של "ויוסף היה במצרים" חשוב הוא למאוד בפרט בתקופתנו שרוח הפרצים של הרחוב חודרת הביתה במלא עוזה. הדרך להמלט ממנה היא להדבק בכוחו של יוסף, לעמוד כצור איתן בלי שינויים. הוא יוסף הרועה צאן אביו, הוא יוסף שנשבה בין האומות ונעשה מלך ועומד בצדקו.

ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על ראש המיטה. וברש"י: על ראש המיטה – על שהיתה מיטתו שלמה ולא היה בה רשע, שהרי יוסף מלך הוא, ועוד שנשבה לבין הגויים, והרי הוא עומד בצדקו.

וצריך להבין, הרי מאז בא יעקב למצרים, שבע עשרה שנה לפני כן, כבר ידע ראה והכיר שיוסף עומד בצדקו? ובמדרש רבה לעיל (צ"ד ד') "ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני חי", רב כוחו של יוסף בני, שכמה צרות הגיעוהו ועדין הוא עומד בצדקו, ולמה המתין עד עתה מלהודות על שהיתה מיטתו שלמה?

ומן הכתובים נראה שיש קשר בין הבטחתו ושבועתו של יוסף להשתחויותו והודאתו של יעקב על שהיתה מיטתו שלמה, והדברים טעונים ביאור.

ויתכן להבין שהרי כבר עמדו המפרשים למה הוצרך יעקב להשיב את יוסף על הדבר, וכי יש הו"א שיוסף לא יקיים את הבטחתו. וז"ל הרמב"ן: לא היה יעקב חושד בבנו הצדיק האהוב לו שימרה על מצות אביו, ועל הדבר אשר הבטיחו ואמר "אנכי אעשה כדבריך". אבל עשה כן לחזק הענין בעיני פרעה, אולי לא יתן לו רשות להפרד ממנו, ויאמר לו שלח את אחיך ואת עבדיך ויעלוהו שם, או שיחפוץ פרעה שיקבר הנביא בארצו לכבוד להם ולזכות, ולכן השיב, כי לא היה נכון להעבירו על שבועתו. וגם יוסף יצטרך יותר להשתדל בעניין מפני השבועה. וכן היה הדבר, כמו שאמר עלה וקבור את אביך כאשר השיב, וכוונתו לדברי הגמ' בסוטה ל"ו, (הובא ברש"י כאן) שולחן השבועה לא היה מניחו, שפרעה השיב, ליוסף שלא יגלה שמכיר הוא בלשון הקודש יתר על שבעים לשון, וכששלח לפרעה לאמור אבי השביעני וגו', א"ל זיל אתשיל אשבועתך, א"ל אישאל גם אני על שבועתי שנשבעתי לך שלא אגלה. ואע"ג דלא ניחא ליה א"ל עלה וקבור את אביך כאשר השיב.

מבואר כאן שהבקשה של יעקב שלא להקבר במצרים לא הייתה פשוטה, כיון שהייתה נגד טובתה של מצרים. שיודעים היו שאם יעקב יקבר במצרים יהיה הדבר להם להגנה ולזכות, שהרי משבא יעקב למצרים פסק הרעב, ומברכתו של יעקב היה הנילוס עולה לקראתו של פרעה ומשקה את הארץ, וצפוי היה שפרעה יתנגד לזה בכל עוז. נמצא שבהבטחתו של יוסף ובשבועתו שהכריח עצמו לקיים רצון אביו, חייב את עצמו לצאת נגד האינטרס של מצרים, ולהיאבק עם פרעה על הדבר, ואולי אף יסכן בזה את מלכותו, שהרי הוא פועל נגד טובתה של מצרים. בזה ראה יעקב שכל ענין המלכות לא נגע ליוסף כי הוא זה, והוא נשאר אותו יוסף הרועה צאן אביו, שאין לו אלא רצון יעקב בלבד, וכל המצבים לא עשו עליו רושם כל, אותו יוסף בלא שינויים. רק אז יכול היה יעקב להודות ולברך על שהיתה מיטתו שלמה, שאם ענין המלכות היה משפיע על יוסף ונוגע לו במשהו, עדיין אין מיטתו שלמה.

ובפרשת שמות, "ויהי כל נפש יוצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים". וברש"י: והלא הוא ובניו היו בכלל שבעים, ומה בא ללמדנו וכי לא היינו יודעים שהוא היה במצרים. אלא להודיע צדקתו של יוסף, הוא יוסף הרועה את צאן אביו, הוא יוסף שהיה במצרים ונעשה מלך, ועומד בצדקו.

Below is an English adaptation of this weeks' Parsha Preview which can be heard live every Wednesday at 2:15 PM

From Darkness to Light

Harav Hagaon Moshe Aharon Friedman Shlita

The passuk in Zechariah (8:19) states, צוֹם הַרְבִּיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמַעֲדִים וְטוֹבִים, and Chazal derive that from divrei nevi'im there's an obligation to fast in the fourth month (17 Tammuz), the fifth month (Tishah B'Av), the seventh month (Tzom Gedaliah) and the tenth month (10 Teves).

The Gemara explains, however, that in Teves there are actually three days of darkness: ches, tes, and yud. On the eighth of Teves, Talmi Hamelech decreed that the Torah should be translated to other languages, which brought darkness to the world. The Torah, in Lashon Hakodesh, is composed of the Names of Hakadosh Baruch Hu, and from that the light of Torah radiates, but when the Torah is translated in a way that does not follow the mesorah, darkness ensues.

Regarding the ninth of Teves, the Tur says that we don't know what happened on that day, although the nosei keilim in the Shulchan Aruch wonder why that is the case, considering that the Selichos of 9 Teves mention that Ezra Hasofer passed away on that day. Perhaps the basis for the confusion is that the Sephardi Selichos give 10 Teves as the date of Ezra's passing, so according to that view we don't know what happened on 9 Teves. Some explain, however, that oso ha'ish was born that day.

Others say that although we fast on 17 Tammuz because the walls of Yerushalayim were breached, that was the date of this event during the time of the second Beis Hamikdash, but during the time of the first Beis Hamikdash it occurred on 9 Tammuz. We know that each six months of the year parallels the other six: Tishrei corresponds to Nissan, Cheshvan to Iyar, and so on. There are many specific dates that parallel each other as well: 15 Av and 15 Shevat, 10 Nissan and 10 Tishrei, etc., so perhaps 9 Teves parallels 9 Tammuz, when the walls of Yerushalayim were breached during the time of the first Beis Hamikdash.

The third day of darkness, 10 Teves, is when the siege of Yerushalayim began.

The Gemara notes that there is actually a fourth day; according to R' Shimon bar Yochai, the צוֹם הָעֲשִׂירִי refers not to the tenth of Teves, but to the fifth of Teves, when the news of the churban reached the communities outside Eretz Yisrael.

The Chasam Sofer notes that these four days are alluded to in the phrase, in Parshas Metzora, אַחֲרֵי הַטֹּחַ אֶת הַבַּיִת, which

appears in relation to nigei batim. The Chasam Sofer says that this word, which he spells הֵיטט, alludes to the days of hei, tes, yud, and ches Teves.

Now, we don't pasken according to R' Shimon; we follow the view that the fast of the tenth month is on 10 Teves, commemorating the siege of Yerushalayim. But there is an interesting story in this regard about the Kozhiglover, who led the Lublin yeshivah after R' Meir Shapiro's passing. At one point, he visited Eretz Yisrael, and the fifth of Teves found him in Meron, at the grave of R' Shimon bar Yochai. "We certainly have to fast here on this day," he said, "since he holds that the fast of this month is on the fifth of Teves."

Accessing the Ohr Haganuz

There is a remez in the halachos of Chanukah to the eighth, ninth, and tenth days of Teves. The mitzvah is to light נר איש וּבֵיתוֹ, and these three words correspond to the three days of darkness in Teves: The word ner, a light, corresponds to the eighth day of Teves, the day when the Torah was translated to Greek, which, Chazal teach, caused the world to go dark. The word ish, a man, corresponds to the ninth day of Teves, which is when oso ha'ish was born. And the word u'veiso, "His house," corresponds to the tenth day of Teves, which marked the beginning of the siege around Yerushalayim, leading to the churban habayis.

The neiros of Chanukah begin in the month of Kislev and continue into the month of Teves, and even into Shevat. According to the custom to light mehadrin min hamehadrin, we light a total of 36 neiros. This corresponds to the 36 days between 25 Kislev, the first day of Chanukah, and Rosh Chodesh Shevat, which means that the 36 neiros light up the dark days until the end of Teves.

Chazal say that the Eibishter saw that the light that He created during the six days of Creation was not suitable for the world, so He concealed it for the tzaddikim in the future. Where did He hide this light? In the 36 neiros of Chanukah, in the 36 masechtos of Talmud Bavli, and in the neshamos of the 36 tzaddikim.

People mistakenly assume that this hidden light was put away for when Moshiach will come, le'asid lavo, but really, at the very beginning of the world's existence, the Ribbono Shel Olam hid this light for the tzaddikim of the future – meaning all the tzaddikim, including those of the past and present.

Below is an English adaptation of this weeks' Parsha Preview which can be heard live every Wednesday at 2:15 PM

Tzaddikim always see the light - it's in the 36 neiros and 36 masechtos, and that's the ohr that supposed to light us up during the galus and the dark days of 8, 9, and 10 Teves. We are supposed to draw illumination from the neiros of Chanukah, which should radiate in these days of darkness.

A Most Severe Day

There is another passuk (Yechezkel 24:2) that refers to Asarah B'Teves as בְּעֶצְמוֹ הַיּוֹם הַזֶּה:

בְּיָמֵינוּ אֵין אִדָּם כְּתִיב לָךְ אֶת שְׁמֵי הַיּוֹם אֶת עֶצְמוֹ הַיּוֹם הַזֶּה סִמְךָ מְלֶכֶךְ בְּבִלְ אֵל יְרוּשָׁלַיִם בְּעֶצְמוֹ הַיּוֹם הַזֶּה.

In total, the phrase בְּעֶצְמוֹ הַיּוֹם הַזֶּה appears three times in connection with Asarah B'Teves, and that's why it's the only fast day that we observe even on Friday. In truth, says the Beis Yosef, citing the Avudraham, even if would fall on Shabbos - which can't happen, according to our calendar - we would fast on Shabbos. That's because Asarah B'Teves is not only the fast of the tenth month (in which case we could theoretically fast on a different day of the month), but is also described as בְּעֶצְמוֹ הַיּוֹם הַזֶּה, so it is linked to this particular day.

What is so severe about Asarah B'Teves that makes it override Shabbos?

The Chasam Sofer explains that Asarah B'Teves is 98 days after Rosh Hashanah, corresponding to the 98 curses of the Tochachah. He notes that Cheshvan and Kislev are unique in that both can be either 29 or 30 days; if both are malei, then the 98th day falls on 8 Teves; if one is malei and the other chaser, then the 98th day is 9 Teves; and when both are chaser, then the 98th day is 10 Teves. The year that the siege of Yerushalayim occurred, he says, was a year when the 98th day from Rosh Hashanah fell on 10 Teves; the year when Talmi ordered the translation of the Torah was a year when day 98 was 8 Teves; and the year when Ezra Hasofer died, or oso ha'ish was born, day 98 was 9 Teves. The בְּעֶצְמוֹ הַיּוֹם הַזֶּה refers to the 98th day, and we have to counteract that.

The tenth of Teves is considered the beginning of the puranus. Not only was it the day when the siege of Yerushalayim began, but some say that the sale of Yosef occurred on that day as well, marking the beginning of that ancient puranus.

On the other hand, the besurah of the geulah is supposed to happen on the Asarah B'Teves as well. The Chasam Sofer writes that the reason we would fast even on Shabbos is that this day is the yom hadin, when Hakadosh Baruch Hu decides if He is going to bring the geulah or not. Since, each year, this decision is made on Asarah B'Teves, this day marks the full circle, the beginning and the end of the galus. That's why it is

considered so severe, to the extent that we would fast and cry even on Shabbos.

The Chasam Sofer adds another point. When Yosef and Binyamin cried on each other's necks, as they contemplated the churban of the Mishkan in Shilo and the Batei Hamikdash, Yosef saw that the churban would happen due to sinas chinam, and he knew that the way to restore the Beis Hamikdash is through ahavas Yisrael. Chazal calculate that this encounter between Yosef and Binyamin occurred on a Shabbos, a day when normally we are not allowed to cry, but they cried over the churban because they realized that hisorerus for the geulah has to come בְּעֶצְמוֹ הַיּוֹם הַזֶּה, even on Shabbos.

Keeping the Love Alive

Besides the count of 98 days from Rosh Hashanah until Asarah B'Teves, there is also another count of 147 days from Tishah B'Av until Asarah B'Teves, which is reminiscent of the 147 years of Yaakov Avinu in this parshah.

In this parshah, Yaakov also gives a berachah to Yosef's sons and declares that Klal Yisrael will forever bentch their children to be like them, as we say, וְשִׁמְךָ אֱלֹקִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה. Why don't we bentch our children to be like Reuven and Shimon?

Ephraim and Menashe were born and raised in galus, but even so, they were not subject to yeridas hadoros, and were on the same level as Reuven and Shimon: אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כְּרֵאוּבֵן וְשִׁמּוֹן. That is an ability we have to hold onto, so that we can connect back to earlier generations. Furthermore, Ephraim and Menashe could have been the ultimate example of jealousy, after Yaakov crossed his hands and gave Ephraim precedence over Menashe, the bechor, but even so, there was ahavah between them. From here we should learn that even if there is room for hatred and jealousy, we have to foster ahavas Yisrael, and through that we can bring back the light and turn these dark days into ohr, so that they can truly be transformed וְלִשְׁשׁוֹן וְלִשְׁמֹחָה.

This week's Bishvilei Haparsha is sponsored by the parents of a Mir alumnus, l'zchus a zivug hagun for their son and for all of Klal Yisroel awaiting their zivug.